

תזריע, מצורע (310)

תזריע

וְטָמְאָה שְׁבַעַת יָמִים (יב. ב)

כיון שהקב"ה מחזיק את היולדות בידי, היאך ייתכן, שואל הרבי מקוצק, שמיד לאחר לידה הופכת היולדת לטמאה? האם מעשיו של הקב"ה גורמים לטומאה? ותירץ, שהטומאה באה לאחר סילוק שכונה, כמו שקורה אצל מת רח"ל, שלאחר שהנשמה יוצאת מגופו, באה עליו הטומאה. גם אצל יולדת מתרחש דבר דומה, שהרי עד עתה היה העובר בגופה, וכשהוא יוצא משם נטמאת יולדת. ואפשר לומר בדרך אחרת. אין מתנה יותר גדולה לאדם מאשר הילדים שהוא מקבל מהקב"ה. כל הונו מוכן האדם להקריב על מנת שיהיה לו זרע של קיימא. והנה, יש יולדת שלמרות שהשי"ת נותן להן מתנה כה גדולה, הן שוכחות ממנה ומתנהגות בכפיות טובה. לאחר שהילד יוצא כבר לאוויר העולם, חושבות אימו על הרבה דברים, רק לא על כך שהעולל שהיא אוזרת בידיה הוא מתנה עצומה מאת האלוקים ובהתנהגות זו, היא מביאה עליה טומאה.

רב זילברשטיין בספרו "עלינו לשבח"

לתשובה ולתיקון מעשיו. אך כמו אצל כל חוטא, ישנם כמה דרגות ומצבים. בתחילה הריהו 'מצורע מוסגר', ואם אז יתעורר לשוב, יירפא ויטהר. אך אם מתעקש האדם שלא להתעורר לתשובה ועדיין עומד במריו, או אף אם דוחה את תיקון מעשיו לכשיפנה, כי אז נטמא ונעשה 'מצורע מוחלט', עתה כבר שקוע הוא בתחתית המדרגה וכדי לצאת ממצבו זה רבים הקשיים והמכשולים. ומעתה נשכיל בדרכי התשובה הראויות לו לאדם. צאו וראו את הבדל שבין הממהר לשוב לבין המתמהמה. הנה, אם ממהר ומזדרז לתקן מעשיו ולשוב בתשובה, כי אז בנקל יעלה הדבר בידו וישוב ויטהר. אך אם יתמהמה ולא יחוש לשוב, כי אז יתדרדר תחתית ותכבד עליו העבודה ותקשה עליו הדרך לתשובה כעול וכמשא כבד מנשוא.

רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות"

מצורע

וְרָאָה הַפֶּהַן וְהִנֵּה נֶרְפָא נִגְעַת הַצָּרַעַת מִן הַצָּרַעַת (יד. ג)

בספר "מלא העומר", הקשה לכאורה סדר הפסוק היה צריך להיות להיפך "וְהִנֵּה נֶרְפָא הַצָּרַעַת מִן נִגְעַת הַצָּרַעַת"? ביאר: הרי ידוע שבכל מעשה שעושה האדם נבראת מהות רוחנית כפי שאמרו רבותינו (אבות פ"ד מ"א): העושה מצוה אחת קונה לו פרקליט אחד והעובר עבירה אחת קונה לו קטיגור אחד, מלאך משחית זה אשר נברא מכל חטא נקרא 'נגע' וכמו שנאמר: "ונגע לא יקר באהלך" (תהלים צא).

והנה כאשר אדם עושה תשובה שלימה זוכה ונהפך אותו מקטרג לסניגור, וזה מה שאמרו חז"ל, גדולה תשובה מאהבה שזדונות נעשות לו כזכויות, ומובא בספרים שהנגע הופך לעונג. וזהו מה שאמרה תורה "וְהִנֵּה נֶרְפָא נִגְעַת הַצָּרַעַת" דהיינו אותו מלאך משחית הנקרא 'נגע', נרפא "מִן הַצָּרַעַת", מפני תשובתו.

ספר "אוצרות התורה"

וְצִנְהָה הַפֶּהַן וְשָׁחַט אֶת הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל כְּלֵי חָרֶשׁ עַל מַיִם חַיִּים (יד. ה)

את שתי הציפורים היו לוקחים למיטהר מפני שפטט יותר מדי. ומה היו עושים להם? ציפור אחת היו שוחטים אל כלי חרש על מים חיים, וקוברים אותה לעיני המצורע [כמבואר בתרגום יונתן בן עוזיאל], ואת הציפור השניה היו טובלים בדם הציפור הראשונה, ומשלחים אותה על פני השדה.

והנה אומר ה"חתם סופר", חז"ל הרי אומרים (ירושלמי פ"א ה"ב) שאם היה אפשר, היינו מבקשים שני פיות: פה אחד לדברי תורה, ופה שני לדברים בטלים, כדי שהפה

וְהוּבָא אֶל אֶהָרֵן הַפֶּהַן אוּ אֶל אֶחָד מִפְּנֵי הַפֶּהַנִּים (יג. ב)
מבאר הכלי יקר הטעם שטהרת המצורע ע"י כהן, לפי שנגעים בעוון לשון הרע, וחטא הלשון גורם כל ריב וכל נגע, ובין אחים יפריד, על כן יבא אהרן שמדתו אוהב שלום ורודף שלום, וירפא את הבעל לשון הרע, בכך שילמדנו להיות אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה.

וְרָאָה הַפֶּהַן אֶת הַנֶּגַע בְּעוֹר הַבָּשָׂר וְשָׁחַט בְּנֶגַע הַפֶּהַן לָבָן (ג. א)

צריך להבין מדוע בנגעים צבע לבן הוא סימן טומאה, ואילו ביום הכיפורים לבן הוא סימן טהרה, כמו ששינונו (יומא ז.ז): הלבין לשון של זהורית, שמחים, ונאמר: (ישעיה א. יח) 'אם יהיו חטאיכם כשלג ילבינו? ומפרש האלשיך הקדוש, שצבע לבן הוא סימן טומאה בנגעים מפני שהמצורע הלבין פני חברו, וגרם בזה שצבע פניו השתנה מאדום ללבן דאזיל סומקא ואתי חיורא' (ב"מ נח. א), על כן מידה כנגד מידה, תיראה אשמתו בצבע לבן בעור בשרו.

ספר "ילקוט מאיש לרעהו"

וְהִסְגִּירוּ הַפֶּהַן שְׁבַעַת יָמִים שְׁנִית (יג. ה)

המשגיח דפוניבוז, רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל, היה למד מדיני המצורע תוספת לקח ומוסר השכל. הנה, כל ענין טומאת המצורע ותכליתו היא כדי שיתעורר

בכלל 'דובר שקרים', דמחזי כשיקרא, על אחת כמה וכמה יש להתרחק משמץ של דבר שקר.
רב דובין זצ"ל בספרו "טללי אורות" בשם הסבא מטלבודקא

הלכה: תוך כדי דיבור בספירת העומר

אם בריך על ספירת העומר וטעה ולא ספר את היום הנכון אלא יום אחר, יכול לתקן תוך כדי דיבור, והוא שיעור אמירת 'שלום עליך רבי', וכשמתקן אינו צריך להזכיר שוב מילה 'היום'. לדוגמא, אם היום חמישה ימים לעומר, והוא טעה ואמר 'היום ארבע ימים לעומר', יכול לתקן תוך כדי דיבור, ואינו צריך להזכיר שוב 'היום חמישה ימים לעומר', אלא יסיים 'חמישה ימים לעומר' בלבד. חשוב להדגיש שאין צורך לסיים את כל ספירת היום תוך כדי דיבור, אלא די שיתחיל לתקן תוך כדי אמירת דיבור, אפילו שמסיים את כל הספירה לאחר שיעור תוך כדי דיבור.

ספר "הלכות מועד" רב אופיר מלכה שליט"א

פתגם: אין אדם מוצא לחוצה לו את אשר אינו קיים בתוכו.
ספר "שמחלה"

חקירה: דבר שאינו קצוב

א"א להתחייב עליו (רמב"ם) משום שחיוב לא יכול לחול על דבר שאינו מבורר, או שאין גמירות דעת (כמו באסמכתא). (שיעורי ר' שמואל ב"מ ח"א עמוד ריא)
ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: קושיה חריפה

עם הארץ מופלג, שהיה באבילות, התבלט ב'קושיא חריפה': ידוע לי שבימי האבלות אסור לפתוח את בית מסחרי. כמו כן ידוע לי, שבשבת אין נוהגים אבילות שבפרהסיא. כיצד, איפוא מתיישבים שני הדברים יחד? הרי שכאני סוגר את חנותי בשבת, הרי זו אבילות שבפרהסיא?

ספר "חד וחלק" חלק ד' (דף מה)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, רפאל אברהם בן רבקה, מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, סשא בנימין בן קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליהוה, רישאר שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זיווג הגון: לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ולציפורה לידיה בת רבקה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: אליהו בן זהרה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מורים משה בן מרי מרים. משה בן מול פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צירלי בן ג'ולייט אסתר. אמיל חיים בן עזו עזיזה, לינה רחל בת מיה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים.

המדבר תורה לא ייטמא מדברים אסורים. ולאחר מכן אומרים חז"ל שטוב שאין שני פיות, כי אפילו על פה אחד איננו מצליחים לשמור כראוי. לכן, את אותה צפור המסמלת דברים בטלים יש לשחוט אל כלי חרס ובמים חיים כלומר תורה, כדי שמכאן ואילך ידבר אך ורק בדברי תורה.

ספר "ומתוק האור"

והזה על המטהר מן הצרעת שבע פעמים וטהרו (י.ד.)
כנגד שבעה הדברים שנגעים באין עליהן מזה שבע פעמים (בעל הטורים). יש להבין, מדוע יש להזות עליו כנגד שבעה דברים שנגעים בהם עליהם, הלא יתכן שהוא עבר רק על ענין אחד מהם? יתכן לומר שיש כאן רמז למצורע, מהיכן מתחילה התדרדרותך לחטא, שבגינה הגעת לצרעת זו, היות וזלזלת בחומר חטא מסוים, שלפחות אחד ממצות אלו היה קל בעיניך, והזלזול בציווי השם יתברך, מכך שבמצוות מסוימות היו קלות בעיניך, זהו הפתח לחטא. עבור אחד לאחד את החטאים, התבונן היטב בעצמך, באיזה מהם צריך להשתנות.

ספר "לתתך עליון"

ואם דל הוא ואין ידו משגת ולקח (י.ד. כא)
לכאורה כפל לשון הוא כאן. אלא, ידוע מאמר חז"ל: 'כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה', (ביצה טז.) ולכאורה אם כן היאך יתכן שיהיו עניים, וכי יד ה' תקצר מליתן לכל אחד ואחד מישראל די פרנסתו. אמנם האמת היא, שהקב"ה קוצב לכל אחד ואחד די מחסורו, ורק האדם מחמת חטאיו אין ידו משגת לקבל פרנסתו שנקצבה לו בראש השנה, והוא רחוק ממנה וידו קצרה להגיע אליה. זהו מאמר הכתוב: **"ואם דל הוא"**, אין זה כי אם משום **"ואין ידו משגת"** לקבל הפרנסה אשר נקצבה לו בראש השנה. וזה שאמרו: 'ובני אדם רצין אחר פרנסתן ואין מגיעין' (שבת לב.). פירושו, שרצין אחר פרנסתן שכבר נקצבה להם בראש השנה, אולם אין מגיעים, שאינם יכולים להגיע ולהשיג מחמת חטאם.

ספר "עלים לתרופה"

קנגע נראה לי בבית (י.ד. לה)

אפילו תלמיד חכם ויודע שהוא נגע ודאי לא יגזור ויאמר 'נגע נראה לי בבית', אלא 'קנגע נראה לי בבית'. (נגעים יב. ה.) דין הוא שהכהן עצמו צריך לקבוע את הנגע. לפיכך, גם אם הכהן עם הארץ וסומך על בעל הבית תלמיד חכם, מכל מקום יאמר בעל הבית **'קנגע'**. ואף שיש ביד בעל הבית להטעותו ובכך להציל את ביתו, אבל הוא עומד בניסיון ואומר את האמת, מכל מקום לא יאמר **'נגע'**, משום שעדיין לא הוחלט הנגע והרי זה מחזי כשיקרא. צא ולמד עד כמה הרחיקה התורה מן השקר. אם הקדמת האמת, ולו כדי **'דגע אחד'**, הרי זה

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr